

Raportul Comisiei de Etică și Deontologie din Universitatea Politehnica Timișoara pe anul 2021

Prezentul document reprezintă “Raportul anual” privind activitatea Comisiei de Etică a UPT, raport ce a fost elaborat în conformitate cu prevederile Legii Educației Naționale nr. 1 (cu modificările și completările ulterioare), Legii nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare (cu modificările ulterioare), Art. 27 din Codul de Etică și Deontologie al Universității Politehnica Timișoara și Art. 94 din Regulamentul de organizare și funcționare al Comisiei de Etică și Deontologie din Universitatea Politehnica Timișoara.

La fel ca în anii precedenți Comisia de Etică a UPT a urmărit și în anul 2021 promovarea și asigurarea unui climat de corectitudine, încredere, respect și cooperare între membrii comunității noastre, pe baza principiilor și valorilor etice și de conduită profesională care garantează menținerea spiritului academic, în vederea creșterii prestigiului universității pe baza normelor de etică și conduită profesională care au reprezentat și reprezintă elemente definitorii în toate activitățile universității.

Activitatea desfășurată de Comisia de Etică în anul 2021 a fost orientată pe următoarele direcții:

- A. Promovarea principiilor de etică universitară și a bunelor practici în activitățile desfășurate în cadrul UPT;
- B. Pregătirea documentelor privind auditarea periodică a Comisiei de Etică de către Consiliul de Etică și Management Universitar (CEMU) și activitățile specifice în cadrul procesului de evaluare instituțională realizat de ARACIS
- C. Analiza și soluționarea sesizărilor depuse de membrii comunității UPT și de persoane din exteriorul universității.

A. Promovarea principiilor de etică universitară și a bunelor practici în activitățile desfășurate în cadrul UPT

1. Comisia de Etică a urmărit respectarea principiilor de etică și deontologie universitară cu ocazia adoptării sau revizuirii diferitelor reglementări interne din UPT, în conformitate cu prevederile Codului de Etică și Deontologie și legislația aplicabilă.

2. În condițiile speciale ale anului 2021, de desfășurare a activității didactice aproape integral online, în colaborare cu Departamentele UPT și reprezentanții studenților, s-au analizat modalitățile de depistare și eliminare a cauzelor care pot duce la încercări de promovare a examenelor prin copiere sau fraudă academică. În acest sens, pe platforma online de desfășurare a activităților didactice (cv.upt.ro) gestionată de Centrul de e-Learning din cadrul UPT s-a pus la dispoziția cadrelor

didactice și a studenților softul Turnitin de verificare a similitudinii lucrărilor de diplomă și de dizertație. Acest lucru demonstrează o implicare corespunzătoare și responsabilitate din partea tuturor persoanelor care au avut atribuții în acest domeniu.

B. Pregătirea documentelor privind auditarea periodică a Comisiei de Etică de către Consiliul de Etică și Management Universitar (CEMU) și activitățile specifice în cadrul procesului de evaluare instituțională realizat de ARACIS

Consiliul de Etică și Management Universitar (CEMU), organism consultativ al Ministerului Educației și Cercetării, are printre atribuțiile sale și auditarea comisiilor de etică din universități.

Având în vedere că potrivit art. 16 lit. d) din Procedura Consiliului de Etică și Management Universitar privind auditarea periodică a comisiilor de etică din universități (comunicată UPT prin adresa nr. 1975/15.02.2021), care a intrat în vigoare începând cu data de 01.10.2021, unele dintre aspectele supuse auditării sunt Metodologiile și procedurile privind etica și integritatea academică existente la nivelul instituțiilor de învățământ superior; s-a întocmit și aprobat propunerea de Procedură Operațională referitoare la Activitățile Comisie de Etică și Deontologie a UPT.

Scopul acestei proceduri este acela de a stabili și descrie etapele ce trebuie urmate, modalitățile de lucru și regulile de aplicat, precum și responsabilitățile entităților/persoanelor implicate în desfășurarea activității Comisiei de Etică și Deontologie a Universității Politehnica Timișoara.

În luna noiembrie 2021 membrii Comisiei de Etică a UPT au participat la o ședință de lucru organizată în mediul online de către comisia de vizită ARACIS. În cadrul ședinței s-a prezentat componența nominală a Comisiei, modul de lucru al acesteia, reglementările interne care stau la baza funcționării Comisiei, modul în care au fost soluționate sesizările.

C. Analiza și soluționarea sesizărilor depuse de membrii comunității UPT și de persoane din exteriorul universității.

În cursul anului 2021, Comisia de Etică a soluționat patru sesizări/solicitări, depuse de membri ai comunității academice a UPT.

1. Comisia de Etică a analizat cererea unui cadru didactic al UPT privind emiterea unui certificat prin care să se confirme faptul că datele obținute pe baza unui chestionar statistic cu participarea unor studenți ai UPT pot fi utilizate în elaborarea unei lucrări științifice de specialitate, care să fie publicată într-o revistă internațională.

Această cerere a fost trimisă Comisiei de Etică a Universității Politehnica Timișoara în urma solicitării revistei în care urma să fie publicată lucrarea. Comisia de Etică a analizat cererea, constatând că din punct de vedere formal nu este necesar acordul scris al studenților din Universitatea Politehnica Timișoara pentru a participa la un chestionar statistic, datele obținute nu au caracter personal și pot fi utilizate în elaborarea lucrării științifice respective.

2. Comisia de Etică a analizat o sesizare anonimată cu privire la petent, redirecționată la Universitatea Politehnica Timișoara de către Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării (CNECSDTI), privind existența unei suspiciuni de declarații false a unui cadru didactic din UPT.

Prin adresa nr. 909/26.02.2021, Ministerul Cercetării și Inovării a transmis Universității Politehnica Timișoara spre analiză în cadrul Comisiei de etică de la nivelul universității capătul de sesizare (din sesizarea nr. 757/06.11.2020) referitor la presupusele declarații false din CV-ul, privind activitatea științifică, utilizat de către un cadru didactic din UPT pentru câștigarea prin competiție a unui proiect de cercetare național PN II. În sesizare apar necondordanțe în ceea ce privește raportarea lucrărilor științifice prin preluarea datelor de pe portalul Web of Science în anul 2012 (când s-a desfășurat competiția), respectiv în anul 2016.

Comisia de Etică a efectuat o analiză prealabilă cu privire la acuzațiile care i s-au adus cadrului didactic UPT și i-a cerut un punct de vedere scris la care să anexeze dovezile pe care le consideră necesare pentru susținerea punctului de vedere.

În răspunsul formulat către Comisia de Etică, cadrul didactic UPT a respins orice acuzație, rea-intenție, manipulare, falsificare, declarând că nu are cunoștințe cum poate fi realizat un asemenea demers fraudulos.

Comisia a considerat ca neîntemeiat capătul de cerere din sesizare, stabilind că susținerile din aceasta nu au fost probate, neindicându-se vreo procedură specifică/normă legală sau criteriile de analiză și prelucrare a datelor utilizate de portalul Web of Science în anul 2012, respectiv în anul 2016. Raportul comisiei a fost transmis Consiliului Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării (CNECSDTI).

3. Comisia de Etică a analizat sesizarea unui cadru didactic al UPT referitoare la presupuse abateri de la normele de etică și deontologie profesională săvârșite de un student din cadrul UPT

Prin adresa numărul 5998/14.04.2021, un cadru didactic UPT a sesizat Comisia de Etică cu privire la existența unor fapte care contravin prevederilor Codului de etică și deontologie de către un student UPT și anume faptul că în luna aprilie 2021, în comunicarea cu membrii comunității academice ar fi utilizat un limbaj vulgar și licențios, care conține injurii și amenințări, fiind de natură a prejudicia atât relațiile colegiale și relațiile student – profesor, cât și imaginea universității.

Comisia de Etică a audiat cadrul didactic UPT care a depus sesizarea, studentul incriminat și conducerea facultății din care fac parte ambele persoane. În timpul audierii studentului, acesta a recunoscut că a avut un comportament nepotrivit și că a transmis mesaje care conțin injurii, atât către unele cadre didactice, cât și către colegii de an.

Pe baza informațiilor obținute, Comisia de Etică a stabilit că fapta comisă reprezintă o abatere de la normele de etică și a stabilit sancțiunea constând în exmatricularea studentului, în conformitate cu prevederile art 100, pct. b din Codul de etică și deontologie al Universității

Politehnica Timișoara, coroborat cu art. 319, alin. 1 lit. b) din Legea nr. 1/2011 – Legea educației naționale.

4. Comisia de Etică a analizat cererea unui cadru didactic al UPT privind emiterea unui certificat prin care să se confirme faptul că datele și informațiile utilizate și prelucrate ce au rezultat din investigația a 91 de pacienți cu diferite afecțiuni medicale pot fi utilizate în elaborarea unei lucrări științifice care să fie publicată într-o revistă internațională

Prin cererea înregistrată la Universitatea Politehnica Timișoara cu nr. 8043/14.05.2021, un cadru didactic al UPT a solicitat Comisiei de Etică emiterea unui certificat prin care să se confirme faptul că o lucrare științifică, trimisă spre recenzie în vederea publicării într-o revistă de specialitate, respectă normele în vigoare conform Declarației de la Helsinki.

Comisia de Etică a constatat că din perspectiva prelucrării datelor cu caracter personal, lucrarea științifică a cadrului didactic UPT respectă normele legale, datele și imaginile statistice fiind prelucrate exclusiv în scop de cercetare.

Prezentul raport a fost aprobat în ședința Comisiei de Etică și Deontologie din Universitatea Politehnica Timișoara din data de 14.02.2022, prin votul unanim al membrilor Comisiei.

Președintele Comisiei de Etică,
Prof.univ.dr.ing. Ion-Dragoș UȚU

Timișoara,
14.02.2022